

۲۰۱۶/۱۱/۱۳

دوکتور محمد ظاهر عزیز

مقامات تصمیم گیر حکومت وحدت ملی بدون در نظر داشت منافع علیای فرهنگی و سیاسی کشور، دفتر نمایندگی دایمی افغانستان را در مقر سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد در پاریس بست. اینجانب این عمل نادرست حکومت را با تأثیرات منفی آن در برنامه های تعلیمی، علمی، فرهنگی، اطلاعات و حقوق بشر در کشور ما از طریق روزنامه آرمان ملی، تلویزیون طلوع نیوز و سایت آریانا افغانستان آنلاین به اطلاع هموطنان رساندم. در ضمن مقالات زیر که در چند بخش تقدیم خواهد شد، اهمیت و مقام این سازمان بزرگ تعلیمی، علمی و فرهنگی را در جهان و ضرورت روابط جدی و دایم را با این سازمان که حتماً به نفع کشور ما است با حرمت به هموطنان و خاصاً به فرهنگیان کشور تقدیم می نمایم.

سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)

قسمت چهارم

بخش سوم

ج: ارتقاء و پیشرفت تعلیم:

تاریخچه:

در سالهای دهه ۱۹۸۰ و بخشی ۱۹۹۰ آگاهی در حال افزایشی نسبت به اهمیت طراحی سیاست های توسعه سیستم تعلیمی و تطابق آن با تغییرات قابل توجه و پیش بینی در تکنالوجی، تولید فرصت های کار و اشتغال خاص وابسته به تکنالوجی، روابط بین المللی، ارتباطات و تجارت و همین طور تغییرات چارچوب اجتماعی و فرهنگی بوجود آمد. بطور عمومی، وجه مشخصه این تطابق محدودیت های اقتصادی و مالی افزونتر از گذشته بود، مخصوصاً در کشور هایی که مجبور به پذیرش سیاستهای تعدیل ساختاری و کاهش سطح استخدامی بودند. بهبود کیفیت و ارتباط تعلیم در کلیه موارد و سطوح حیات، توجه زیادی را جلب نمود. این مطلب جست و جو برای فرصت های تعلیمی را که کشور ها بطور مؤثر تری از عهده مشکلات جدید، در شرایط خاص فرهنگی و اجتماعی برآیند، به دنبال داشت.

برای بسیاری کشور ها با بحساب آوردن نتایج تحقیقات، استفاده از تکنیک های نوین مدیریت و ترتیبات مالی، و به کار گرفتن نو آوری های تعلیمی، غالباً با استفاده از تکنالوجی جدید اطلاعاتی و ارتباطات، ستراتیجی های نوین در جهت انکشاف و ارتقاء تعلیم مشخص شده اند. در برخی از کشور ها که منابع لازم فراهم گردیده است، این ستراتیجی ها به پیشرفت هایی در تعلیم منتهی شده، از اینرو جوامع آنان با آمادگی بهتری با آینده رو برو شدند و نتایج پر ثمر را در شروع قرن بیست یک و سالهای بعدی گرفتند.

در مقابل، در اکثر کشور هایی در حال انکشاف، منابع مالی تعلیمی، اعم از داخلی و خارجی در سالهای ۱۹۸۰ و شروع سالهای ۱۹۹۰ افزایش متناسب با تقاضا های اجتماعی که اجرای ستراتیجی های نو آورانه برای مقابله با مشکلات جدید را ممکن سازد، نداشتند. در نتیجه برای انکشاف تعلیم و تربیه و رشد کیفی آن شکاف بین کشور های در حال توسعه، خصوصاً در کشور کمترین انکشاف یافته، و سایرین عمیقتر شد.

(در افغانستان، در خلال دو دهه (۱۹۸۰ و ۱۹۹۰) رشد تعلیم و تربیه به علت جنگ و در گیری ها در داخل کشور در هم گسیخت. فلذا در سپیده قرن بیست و یکم در سال ۲۰۰۱، نظام تعلیم و تربیه در افغانستان ویران گردیده بود. هزار ها معلم ورزیده و استاد پوهنتون ها یا کشته شدند و یا کشور را ترک کرده بودند. بالاتر از هفتاد فیصد نفوس اطفال مستحق شمول در مکتب برای چندین سال از دسترسی به تعلیم محروم گردیده بودند. مکاتب و فاکولته ها کاملاً ویران گردیده یا شدیداً صدمه دیده بودند. کتابخانه ها حریق، لابراتوار ها ویران و تجهیزات و دیپو ها تاراج گردیده بودند. کار باز سازی عظیم و به تلاش و انرژی و حوصله خارق العاده نیاز داشت. با آنهم بزودی آشکار گردید که مردم افغانستان آمادگی و عزم راسخی در برابر این مشکلات داشتند. شمار عظیمی از مردم که برای شامل ساختن اطفال خود به مکتب مراجعه کردند ثبوت این واقعیت بود که تعلیم و تربیه برای باز سازی کشور ویرانه، اولویت داشت.

با در نظر داشت ضرورت و خواست افغانها برای تعلیم و تربیه فرزندان شان، جامعه بین المللی و در رأس آن یونسکو در باز سازی سیستم تعلیم و تربیه اقدامات جدی و قابل قدر نمودند. تفصیل اقدامات و کمک های یونسکو در این زمینه در احیای دوباره تعلیم و تربیه در افغانستان در شروع سال ۲۰۰۲ میلادی، در بخش های بعد تر در زیر عنوان کمک های یونسکو به افغانستان، به تفصیل ارائه خواهد شد)

در جهت کمک خاص به کشور های کمترین انکشاف یافته، یونسکو با طرح برنامه های طویل المدت و قصیر المدت به شکل دهی و اجرای سیاست های تعلیمی با تأکید بر مردمی شدن آن و گسترش دستیابی اجتماعات محروم به تعلیم و تربیه و بهبود کیفیت آن به صورت متداوم، می پردازد و همچنان توجه خاصی بر هماهنگی سیاستهای تعلیمی با سایر بخشها و اهداف عمومی توسعه میزول می نماید. با تدارک دوره های تعلیمی برای کارکنان برجسته دستگاه های تعلیم و تربیه، در موارد اصول تدریس، تعلیمات و برنامه های تحصیلات داخل خدمت و انکشاف صنایع تعلیمی، سیاستهای تعلیمی و ساختار تعلیم و تربیه، کشور های کمتر انکشاف یافته را کمک و راهنمایی می نماید. همچنین یونسکو همکاری بین متخصصین تعلیم و تربیه کشور های عضو را به وسیله کنفرانسها و نشست های تخصصی و مبادلات اطلاعات و پرسنل را تسهیل می بخشد. علاوه، در جهت استفاده از تکنالوجی و سایر وسایل اطلاعاتی و ارتباطی در روند تعلیم و مدیریت مؤسسات و سیستم تعلیمی توجه خاص صورت می گیرد. با در نظر داشت مشکلات عمده اقتصادی در کشور هایی در حال رشد، یکی از اهداف و ستراتیجی اساسی در زمینه ارتقاء و پیشرفت تعلیم در این کشور ها تسهیل همکاری آنان در تشخیص مداوم سیاستها و ستراتیجی مؤثر و جاندار در مقابله با مشکلات موجود و کمک در پیدا نمودن تمویل مصارف تعلیمی از منابع ملی و بین المللی است. از اینرو تمرکز بر رشد توان ملی و همکاری بین المللی برای سیاستها و ستراتیجی تعلیمی متناسب و حمایت از بخش هایی مدیریتی تعلیم، نو آوری تکنالوجی و تحقیقات، در اولویت های این بخش کار یونسکو است.

معمولاً در حمایت از این ستراتیجی، فعالیت های تعلیمی و تحقیقاتی مؤسسه بین المللی پلان گزارای تعلیمی (IIEP)، فعالیت های مربوط به اسناد و مطالعات تطبیقی دفتر بین المللی تعلیم (IBE) و فعالیت های مؤسسه یونسکو برای تعلیم (UIE)، بر مبنای برنامه های خود این مؤسسات، کمک می نمایند. این مؤسسات که در قالب فعالیت های عمومی انکشاف تعلیم و تربیه یونسکو کار می نمایند، نتایج حاصله از کار ها و فعالیت های شان در دسترس کشور قرار می گیرد.

پشتیبانی از دول عضو خاصاً دول کمتر انکشاف یافته در رشد استعداد های ملی برای تحلیل نیاز های تعلیمی و انتخاب سیاستها، تبلیغ ستراتیجی های نو آورانه برای توسعه منابع انسانی در پرتو پیش بینی تغییرات تکنولوژیک و اجتماعی، دستیابی به بهترین

موازنه بین تعلیم عمومی و فنی، رسمی و غیر رسمی، دولتی و خصوصی و تدوین ستراتیجی های جامع که یادگیری و تعلیم درون مکتب و صنعت را فرا گیرد، از جمله اهداف اقدامات اساسی مربوط به سیاستها و ستراتیجی تعلیمی متداوم یونسکو است. کمک های متداوم یونسکو در موارد سیاستها و ستراتیجی های تعلیمی برای گروه های خاص مردم و کشور ها، یکی از علائق خاص یونسکو است. اقداماتی که برای رفع نیاز های تعلیمی دختران و زنان، گروه های جمعیتی بخصوص همچون معلولین، گروه هایی که در حاشیه اجتماعات قرار گرفته اند، پناهنده گان، همواره مورد توجه دقیق قرار می گیرند.

در قالب همین برنامه، اقداماتی برای تشویق و تقویت همکاری بین دول عضو در مورد پلان گزارای در سطح منطوقی و جهانی فراهم می گردد. در این باره استفاده از کنوانسیون ها، میثاق ها، توصیه ها و منشور های موجود در دسترس یونسکو در حیطه تعلیم (که شامل محو تبعیض در تعلیم و تربیه، تعلیم کلان سالان و موقعیت معلمین نیز می شود) با توجه خاص در جهت استفاده از آنها در سیاستها و ستراتیجی تعلیم همواره دنبال می شود.

اقدامات پیرامون مدیریت و پلان گزارای تعلیمی مخصوص از طریق (IIEP) مؤسسه بین المللی پلان گزارای تعلیم و تربیه، یونسکو را قادر می سازد تا گسترش و بکار بردن روش های مناسبتر مدیریت و پلان گزارای را جهت تسهیل شکل گیری و استفاده از ستراتیجی و سیاست هایی که ضرورت های اجتماع و بهبود کیفی را با محدودیت های سخت اقتصادی تطابق بخشد، افزایش دهد. این امر متضمن به میان آوردن و اشاعه شیوه ها، روش ها و راه های پیشرفت از یکطرف و حمایت از برنامه های تعلیمی برای کارکنان کلیدی تعلیم و تربیه (پلان گزاران، مدیران و مجریان) از طرف دیگر، در سطوح ملی، منطوقی و نیمه منطوقی خصوصاً از طریق شبکه های مؤسسات تعلیمی و تحقیقات و برنامه های همکاری برای تربیه معلمان، کمک شایسته می نماید.

پایان بخش سوم قسمت چهارم

ادامه دارد

** * **

بخش های اول تا چهارم این مطلب را به کمک لینک ذیل مطالعه بفرمائید:

قسمت اول

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_01.pdf

قسمت دوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_02.pdf

قسمت سوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_03.pdf

قسمت چهارم بخش اول

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_part1_04.pdf

قسمت چهارم بخش دوم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Aziz_Z/aziz_moh_zaher_unesco_sazman_elmi_wa_farhangi_un_part2_04.pdf